

عنوان مقاله:

تحلیل فقهی گستره ولایت حاکم اسلامی در نصب و عزل متولی در نهاد وقف

محل انتشار:

فصلنامه فقه، دوره 28، شماره 106 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مهدی درگاهی - استادیار گروه فقه و اصول، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ایران.

سید مجتبی کیا - دانش آموخته سطح سه حوزه علمیه قم، ایران.

محمد حسن دهقان - دانش آموخته سطح سه حوزه علمیه قم، ایران.

خلاصه مقاله:

از مسائل مهم پیرامون وقف، گستره ولایت حاکم اسلامی در نصب و عزل متولی است. این مسئله پس از انقلاب اسلامی و حاکمیت فقیه بر امور کشور جایگاه ویژه ای یافته و از آنجا که تحقیق موسع و یکپارچه ای حول آن صورت نگرفته است، حدود و ثغور دخالت حاکم در نصب و عزل متولی اوقاف خاص و عام چندان هویدا نیست. گاهی شرایطی بر متولی عارض می شود که بی شک نیازمند دخالت حاکم است؛ همچون مواردی که متولی صلاحیت لازم را ندارد و استدامه ولایت او بر موقوفه می تواند مصالح موقوفه و موقوف علیهم را ضایع کند. در این موارد تقابل بدوی بین ولایت حاکم و ولایت متولی قابل تصور است که با تحلیل صحیح فقهی، ولایت حاکم بر ولایت واقف و ولایت متولی بر موقوفه مقدم است و در صورت فوت حاکم، ولایت منصوبان او در کسوت متولی بر نهاد وقف مستدام است تا عزلی از سوی حاکم زنده ابلاغ شود. در این تحقیق تلاش شده با روش کتابخانه ای و جستجو در عمومات و اطلاقات فوقانی، حدود و ثغور ولایت و اختیارات حاکم در تعیین، نصب و عزل متولی در نهاد وقف با وجود نصب واقف یا بدون آن و همچنین وضعیت متولیان منصوب از طرف حاکم پس از فوت او روشن گردد.

کلمات کلیدی:

حاکم اسلامی، متولی، تولیت، ولایت فقیه، وقف عام، وقف خاص

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1259176>

